

"Senin yüzün, vechin o kadar küçüklüğü ile beraber geçmiş ve gelecek bütün insanların adedince kendisini onlardan ayıran ve tarif eden nişan ve alâmetleri hâvi olduğu gibi, yüzünü teşkil eden esas ve erkânında da bütün insanlar..." İ'lem'in izahı?

"İ'lem Eyyühel-Aziz! Senin yüzün, vechin o kadar küçüklüğü ile beraber geçmiş ve gelecek bütün insanların adedince kendisini onlardan ayıran ve tarif eden nişan ve alâmetleri hâvi olduğu gibi, yüzünü teşkil eden esas ve erkânında da bütün insanlar ittifaktır. Bütün insanlarda biri tevafuk, diğeri tehalüf olmak üzere iki cihet vardır. Tehalüf ciheti Sâniin muhtar olduğuna, tevafuk ciheti ise Sâniin Vâhid-i Ehad olduğuna delalet ederler. Bu iki cihetin bir Kasıd'ın kasdıyla, bir Muhtar'ın ihtiyarıyla, bir Mürîd'in iradesi ile, bir Alîm'in ilmiyle olmadığını tevehhüm etmek, muhalâtın en acibidir. Fesübhanallah! Yüzün o küçük sahifesinde nasıl gayr-ı mütenahî nişanlar dercedilmiştir ki, göz ile okunur da nazar ile, yani akıl ile görünmez.

İnsan nev'inde şu tehalüf ile beraber buğday, üzüm, arı, karınca nevilerindeki tevafuk, kör tesadüfün işi olmadığı güneş gibi aşikârdır. Mademki kesretin böyle uzak, ince, geniş ahval ve etvarında da tesadüfün müdahalesine imkân yoktur. Ve tesadüfün elinden mahfuzdur. Ve ancak bir Hakîm'in kasdı ve bir Muhtar'ın ihtiyarı ve Semi', Basîr bir Mürîd'in iradesinin daire-i tasarrufundadır.

Tesadüf, şirk ve tabiat"tan teşekkül eden fesad şebekesinin âlem-i İslâmdan nefiy ve ihracına, Risale-i Nur'ca verilen karar infaz edilmiştir."

İki zıt hüküm: "Bütün insanlar birbirine benzerler." ve "Hiçbir insan diğere benzemez."

Bunların ikisi de doğrudur. Birincisi tevafuk cihetiyle, ikincisi tehalüf cihetiyledir.

Tevafuk ciheti, hepimizin simasının aynı şekilde olması, gözümüzün, burnumuzun, kulaklarımızın diğere insanlarla aynı özellikleri taşımalarıdır. Tehalüf ciheti ise, yapılış

düzeni aynı olan bu simaların, kendilerini diğerlerinden ayıracak bir alamet-i farika taşımaları, hiçbirinin diğerlerine benzemeyiştir.

Tevafuk ciheti Allah'ın bir olduğunu gösterir, yani bütün bu simalar bir tek zatın eseridir, bir kalemden çıkmış, İlâhi takdir ile böyle planlanmış ve Onun kudretiyle bu şekilde yaratılmışlardır.

Tehalüf, yani birbirinden farklı oluşları ise, Allahın iradesini, muhtar olduğunu gösteriyor. Yani, Allah her insanı farklı bir sima ile yaratmayı irade etmiştir.

Kısacası, aynı türün fertleri olarak birbirimize benzeyişimiz Allah'ın birliğini, benzemeyişimiz de Onun iradesini gösteriyor.

Demek ki, bu tarz bir takdir ve yaratma "bir Kasıd'ın kasdıyla, bir Muhtar'ın ihtiyarıyla, bir Mürîd'in iradesi ile, bir Alîm'in ilmiyle"dir.

Ve bir hayret ifadesi:

"Fesübhanallah! Yüzün o küçük sahifesinde nasıl gayr-ı mütenahî nişanlar dercedilmiştir ki, göz ile okunur da nazar ile, yani akıl ile görünmez."

Her simada gayr-i mütenahi, yani sonsuz nişanlar olduğuna dikkat çekiliyor. Görünürde nişan falan yok, ama birbirimize benzemediğimize göre göremediğimiz nice nişanlar taşımaktayız.

Bu nişanların sonsuz olduğunu şöyle de düşünebiliriz:

Kıyamet kopmasa, Allah sonsuz insan yaratır ve hiç biri diğerine benzemez.

Şu anda hayat süren insanlarda trilyonlarca insan tohumu üretiliyor. Fakat onlardan birkaç tanesine insan olmak nasip oluyor. Bu tohumların hepsinin inkişaf etmelerine, her birinden bir insan doğmasına izin verilseydi, yine hiçbiri diğerine benzemeyecekti.

"Kesretin uzak tabakaları" ifadesini değerlendirirken, bulunduğumuz mekândan semalara doğru gitmeyecek, aksine kâinattan bize doğru geleceğiz. Kesretin uzak tabakaları biziz; yani, bütün insanlar, hayvanlar ve bitkiler.

İnsan kâinatın meyvesidir ve ağacın en uzak yeri de meyvesidir.

"Kâinat bir şeceredir, nebatat onun dallarıdır, hayvanat yapraklarıdır, insanlar onun meyveleridir." cümlesinden açıkça anlaşılacağı gibi, kesretin en uzak tabakası

insanlar, ondan bir önce hayvanlar, ondan önce de bitkilerdir.

Kâinat ağacının tümünden, yaprağına, çiçeğine, meyvesine kadar her şeyinde kendini gösteren bu hikmetli yaratılış, "bir Hakîm'in kasdı ve bir Muhtar'ın ihtiyarı ve Semi', Basîr bir Mürîd'in iradesi"yledir.

Organlarımızın yerleri, şekilleri, büyüklükleri, sayıları hep "bir Kasîd'in kasdıyla, bir Muhtar'ın ihtiyarıyla" tahakkuk etmiştir; yani hikmet ve kudret sahibi bir zat, bu işleri kasdetmiş, irade etmiş ve yaratmıştır. Bizde görünen bu kasd ve irade, meyvesi olduğumuz kâinat ağacında da, daha büyük çapta, kendini gösterir.

Kâinatta bir düzen var da ondan bize aksetmiş.

Kâinatta bir hikmet var da biz hikmetli olmuşuz.

Bizim her organımızın hikmetli oluşu, bir bakıma, kâinattaki kürelerin, sistemlerin hikmetli faaliyetlerinin meyvesidir.

Ve bu İ'lem, şu hüküm cümlesiyle son buluyor:

"Tesadüf, şirk ve tabiat"tan teşekkür eden fesad şebekesinin âlem-i İslâmdan nefiy ve ihracına, Risale-i Nur'ca verilen karar infaz edilmiştir."

İlmî kongrelerde bir teori ortaya atılıyor, sonra ispatlanıyor ve kanun şeklini alıyor. Ama bu karar, falan köye otuz sene sonra ulaşabiliyor. İşte Risale-i Nurdaki tevhid bahislerinin yazılmasıyla şirkin kökü kesilmiştir. Tabiat Risalesinin yazıldığı gün, tabiatperestlik fikri mağlup olmuştur. Her varlığın sonsuz bir ilim, irade ve hikmetle yaratıldığının ispat edilmesiyle tesadüfün işi bitmiştir.

Üstadın koyduğu önemli bir kayıt var, âlem-i İslâm kaydı. Yani artık İslam âleminde bu ifsat hareketi kök salamaz, taraftar bulamaz, hükmünü icra edemez. İslâm ülkelerinde, bu fesat şebekesinin bir kolu olarak faaliyet gösteren kişiler bu ifsatlarına yine devam edecekler, ama bunu topluma mal edemeyeceklerdir, nitekim edemediler de.

Kendilerini bir şeylerle kandırmak ve avutmak isteyen inançsız toplumlarda bu ve benzeri düşüncelerin kabul görmesi ayrı meseledir. Bunlarda, bir fikri ölçüp biçerek kabul etmek değil, nefislerinin hoşuna giden yanlış bir inanca sarılmak ve öylece düşünmeden yaşamak söz konusudur.